

Utbildningsinspektion i Kvibille skola Förskoleklass, grundskola årskurs 1–5

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan	2
Sammanfattande bedömning	2
Bedömning av utbildningsresultaten	3
Bedömning av verksamheten	3
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen	6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Kvibille skola den 26–27 januari 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Getinge verksamhetsområde, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Kvibille skola intervjuades skolledningen, representanter för personalen och eleverna samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan

Kvibille skola	Antal elever
Förskoleklass	11
Grundskola	91
Skolbarnsomsorg	36

Kvibille skola ingår i verksamhetsområde Getinge men ligger i Kvibille, cirka en och en halv mil norr om Halmstad. Skolans upptagningsområde omfattar Kvibille tätort och ett antal landsbygdsorter i norra delarna av Halmstad kommun. Utbildningen på skolan omfattar verksamhet från förskoleklass till och med årskurs 5.

Den ursprungliga skolan är av äldre datum men ett ökat elevantal ledde på 1960-talet till en nybyggnation, vilket innebar att verksamheten kunde bedrivas i två skolbyggnader. Behovet av förskoleplatser har på senare år lett till att den ursprungliga skolbyggnaden till största delen upplåtits till förskoleverksamhet.

Eleverna på skolan har tillgång till slöjdsalar, gymnastiksal och skolmatsal och i skolans närhet, ett folkbibliotek. Skolbarnsomsorgen är integrerad i skolans lokaler.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Kvibille skola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörsteamets intryck av klimatet och attityderna bland elever och vuxna är överlag positivt. Samtalstonen och bemötande eleverna emellan och mellan elever och vuxna är vänligt och respektfullt och arbetet förefaller vara präglad av ett positivt och frimodigt förhållningssätt. Kunskapsresultaten är goda, en pedagogisk utveckling pågår och de samlade intrycken av iakttagelser och intervjuer tyder på att det finns ett engagemang och en stolthet över bygdens skola.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Utvecklingsarbetet på skolan bör fortgå om skolans pedagogiska arbetsformer skall leva upp till intentionerna i läroplanen.
- Arbetet för att följa upp elevernas kunskapsutveckling utöver svenska, engelska och matematik bör förstärkas.
- Ansträngningar bör göras för att skapa bättre kontinuitet för elevernas övergång från årskurs 5 till mötande 6–9 skola.
- Områdets arbetsplan behöver uppdateras och förankras hos lärare, övrig personal, elever och föräldrar.
- Fortsatta utvecklingsinsatser bör komma till stånd vad avser arbetet för att förbättra åtgärdsprogrammen.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast skall åtgärdas.

- Områdets verksamhetsplan/kvalitetsredovisning uppfyller inte förordningens krav (1 § förordningen om kvalitetsredovisning).
- Eleven val erbjuds inte (2 kap. 19 och 20 §§ grundskoleförordningen).
- Hem- och konsumentkunskap måste anordnas i sådan omfattning och med sådan utrustning att kunskapsmålen för årskurs 5 kan uppnås (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, kursplanen för hem- och konsumentkunskap).

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, avsnitten 2.1 och 2.2.

Trygghet och trivsel är den dominerande bilden av klimatet på skolan. Den lilla skolans fördelar framhålls under intervjuerna och elever såväl som föräldrar uppskattar skolans ansträngningar för att skapa en trygg och stimulerande lärmiljö. De nationella ämnesproven i årskurs 5 visar att elevernas kunskapsresultat håller god kvalitet och ligger i nivå med likartade skolor i kommunen med likartade förutsättningar.

Det finns en ambition och medvetenhet på skolan om vikten av att eleverna har inflytande och får vara med och ta ansvar för sitt skolarbete. Arbetet med elevinflytande har gett positiva avtryck i undervisningen men är ett område som ytterligare kan utvecklas.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis gör inspektörerna bedömningen att man på skolan nått goda resultat vad avser att grundlägga goda normer och värden. Elevernas utveckling och lärande ligger i linje med läroplanens mål och deras inflytande i planering och genomförande av undervisningen är synligt.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Rektorn för Kvibille skola ingår sedan årsskiftet 2004/2005 i verksamhetsområde Getinge och ansvarar också för ett antal förskolor på orten. De administrativa sysslorna sköter rektorn från sitt kontor i Getinge men har schemalagt två dagar i veckan då hon finns tillgänglig i Kvibille. Enligt inspektörernas bedömning är skolledningen kompetent och väl förtrogen med verksamheten.

Arbetet med normer och värden

I skollag och läroplan finns angivet att en av skolans viktigaste uppgifter är att aktivt arbeta med frågor som rör värdegrunden. Det är uppenbart att det på skolan finns en medvetenhet bland personalen och en pågående diskussion. Såväl elever som föräldrar uttrycker att kontinuerliga samtal kring attityder och förhållningssätt har en given plats, värdegrundsstödjande insatser genomförs och de vuxnas beredskap för att stävja olika former av kränkningar är påtaglig.

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67) trädde i kraft den 1 april 2006 och med anledning härav skall varje verksamhet upprätta en likabehandlingsplan. Planen skall syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen skall planerade åtgärder redovisas. Planen skall årligen följas upp och ses över. Vid inspektionsbesöket hade Getinge verksamhetsområde en handlingsplan mot kränkande behandling i enlighet med läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m. (Lpo 94). Denna plan behandlade dock inte kränkningar mellan vuxen och elev, vilket bör vara en del av skolans handlingsprogram för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling enligt Lpo 94. Inspektörerna förutsätter att man på skolan beaktar alla former av kränkande behandling i sitt fortsatta arbete och att detta också kommer till uttryck i den nya likabehandlingsplanen.

Föräldrarnas insyn och delaktighet i skolans arbete sker i första hand genom föräldramöten och mer eller mindre täta, spontana kontakter. Ett föräldraråd har funnits men intresset har svalnat och förnyade ansträngningar har gjorts för att återskapa en organisation för föräldrarnas deltagande. Föräldrarna uttrycker ett stort förtroende för personalens ansträngningar, men de efterlyser en tydligare dialog som ger dem reell insyn i skolans styrdokument och det pedagogiska arbetet.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

För genomförandet av de fastställda målen för utbildningen skall det finnas en arbetsplan. Arbetsplanen skall utarbetas under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. En övergripande arbetsplan har tagits fram i Getinge verksamhetsområde, men den bör aktualiseras och förankras hos personalen, eleverna och deras vårdnadshavare så att den fungerar som ett levande dokument för Kvibilleskolan.

Elevernas möjligheter till inflytande och delaktighet i planering, genomförande och utvärdering är andra centrala begrepp som såväl grundskoleförordningen som läroplanen tar fasta på. Kvibilleskolan har en organisation för att tillförsäkra eleverna ett inflytande, exempelvis genom elevråd och klassråd och ansträngningar görs för att individualisera undervisningen utifrån elevernas intressen, kunskaps- och mognadsnivåer men fortsatta ansträngningar bör komma till stånd om skolans pedagogiska arbetsformer skall leva upp till intentionerna i läroplanen. Av intervjuerna framgår att man i personalgruppen efterlyser rektorns färdriktning i detta avseende och ytterligare tid till gemensam pedagogisk diskussion.

Enligt skollag och grundskoleförordning skall alla elever som har svårigheter i sitt skolarbete ges särskilt stöd. Samtliga intervjuade grupper uttrycker sig positivt avseende skolans generella möjligheter att ge elever det stöd de behöver för sin utveckling och sitt lärande men flera hyser oro för att skolans ansträngningar i enskilda fall kan vara otillräckliga. Det finns fungerande system för att följa elevernas kunskapsutveckling och identifiera eventuella stödbehov, men uppföljningen säkerställer i första hand elevernas utveckling avseende ämnena svenska, engelska och matematik och enligt inspektörsteamets bedömning sker inte resultatuppföljningen i andra ämnen och under hela elevens skolgång i tillräcklig omfattning. Man har i verksamhetsområdet påbörjat arbetet med att ta fram individuella utvecklingsplaner men arbetet har ännu inte kommit så långt att det tagits i bruk på skolan. Inspektörsteamet förutsätter att detta utvecklingsarbete fortsätter och leder till en förbättrad dokumentation av elevernas utveckling och lärande. Dokumentationen bör sedan utgöra underlag för framåtsyftande individuella utvecklingsplaner som upprättas för varje elev i samband med utvecklingssamtalen.

Åtgärdsprogram används för att klargöra insatserna för elever i behov av särskilt stöd. Inspektörsteamet gör dock bedömningen att fortsatta utvecklingsinsatser bör göras för att ytterligare förbättra dessa dokument. De exempel som inspektörsteamet kunnat ta del av redovisar i alltför liten utsträckning vilket ansvar skolan tar för elevens utveckling.

En elev med placering i särskolan är individintegrerad på skolan. Undervisningen är planlagd i samråd med föräldrarna men inspektörsteamet vill uppmärksamma ledningen på att integrerade särskoleelever som deltar i grundskolans arbete skall få sin undervisning enligt särskolans kursplaner och timplan.

Ur intervjuer med företrädesvis personalen framträder bilden av att samverkansformerna mellan Kvibilleskolan och den mottagande 6–9 skolan i Getinge inte är tillräckligt utvecklade. Överlämnandesamtal förekommer och försök har gjorts för att bättre förbereda eleverna inför övergången men elevernas lärande måste i högre utsträckning ses i ett långsiktigt, progressivt perspektiv och deras sociala miljöbyte vara grundligt förberett.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Uppföljning och utvärdering är ett pågående arbete på skolan. Elever och personal utvärderar kontinuerligt sitt arbete och sina insatser och föräldrarna får med viss regelbundenhet delta i utvärderingsarbetet, till exempel via enkäter.

Varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet skall varje år upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Verksamhetsområdet har en verksamhetsplan som tillika utgör områdets kvalitetsredovisning, men denna saknar i stor utsträckning bedömningar av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har uppnåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolorna avser att vidta om målen inte har uppnåtts. Skolans kvalitetsredovisning kan därför inte anses leva upp till författningens krav. Inspektörsteamet vill också uppmärksamma Kvibille skola på att skolan, som numera bildar ett eget rektorsområde, framöver måste upprätta en egen kvalitetsredovisning.

Sammanfattning

Utbildningen på Kvibille skola visar på många positiva kvaliteter. Resultatet av de vuxnas ansträngningar för att skapa en trygg och stimulerande lärmiljö är påtaglig och arbetet med att ge eleverna inflytande och möjlighet att utvecklas på olika sätt och i egen takt har kommit långt. Det är tydligt att det pedagogiska utvecklingsarbetet pågår men fortsatta insatser bör ske för att driva arbetet vidare i riktning mot intentionerna i läroplanen.

Man har på skolan goda möjligheter att individualisera och ge elever ett extra stöd när så behövs, men inspektörsteamet gör bedömningen att man på skolan behöver utveckla arbetet med åtgärdsprogrammen. Insatserna för att skapa en kontinuitet i elevernas långsiktiga lärande från förskoleklassen till årskurs 9 behöver förbättras och uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling i ämnen utöver svenska, engelska och matematik systematiseras.

Områdets arbetsplan bör aktualiseras och förankras hos personalen, eleverna och deras vårdnadshavare.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen.

På kommunens webbplats finns information om skolan och skriftlig information finns också att tillgå.

Samtliga pedagoger på skolan har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver och enligt rektorn har det hittills inte varit några problem att rekrytera utbildad personal.

På Kvibilleskolan finns inte elevens val inlagt på schemat och det är tveksamt om det i personalgruppen finns kunskap om syftet eller medvetenhet om att elevens val saknas. Personalen hänvisar till att det är möjligt för eleverna att välja fördjupningsområde under arbetspassen eller om de fullgjort sina uppgifter i slutet av en lektion, men syftet med elevens val är att eleverna med utgångspunkt från sina egna intressen skall få tillfälle att välja, bredda och fördjupa sina kunskaper. Inspektörerna bedömer att skolan i samverkan med mottagande skola måste organisera undervisningen så att målet för elevens val uppfylls.

De materiella förutsättningarna för en kvalitativt god undervisning i hem- och konsumentkunskap är begränsad i Kvibille och skolan har därför valt att senarelägga sådan undervisning till årskurs 6 på Getingeskolan. Kursplanen föreskriver emellertid att eleven i slutet av femte skolåret skall kunna laga mat och använda sådana varor, metoder och redskap som används i ett hushåll. Inspektörerna bedömer därför att Kvibilleskolan måste tillhandahålla sådana lokaler och sådan undervisningsmateriel att eleverna får rimliga förutsättningar till en kvalitativt god och tidsenlig undervisning i ämnet.

Av intervjuerna framgår att elever såväl som föräldrar och personalrepresentanter upplever skolans och fritidshemmets lokaler och utrustning som

förhållandevis bra även om man inte till alla delar lyckats lösa den fysiska miljön för elever med funktionshinder. Skolan har vidtagit åtgärder i detta avseende men trots det har behovet av anpassning inte fullt ut kunnat genomföras.

Inom kommunen finns en policy avseende avgifter som innebär att några sådana inte får tas ut. Trots det har det framkommit att man på skolan ber föräldrar om bidrag, till exempel i samband med utflykter. I skollagen finns angivet att avgifter får förekomma vid enstaka tillfällen och storleken på avgiften får endast innebära en obetydlig kostnad för eleverna. Med hänvisning härtill är det tveksamt om skolans insamlingar faller inom författningens ram.

Sammanfattning

Såväl skolledning som personal har adekvat utbildning och föräldrarna uttrycker ett stort förtroende för de vuxnas insatser. Lokaler och utrustning håller normal standard och lokalanpassningar har gjorts för att i möjligaste mån undanröja hinder för funktionshindrade elever.

Elevers val måste organiseras så att varje elev ges tydligt valbara möjligheter till breddning och fördjupning.

Hem- och konsumentkunskap måste erbjudas i sådan omfattning att kunskapsmålen för årskurs 5 kan uppnås.

Mindre avgifter förekommer på skolan, något som behandlas närmare i kommunrapporten.

Datum	Ort
2006-12-13	

Lena Godin
Tommy Månsson
Monika Ivarsson